

**“Wie heeft er
een leuk idee
voor de
introdunctieles?”**

Sitz-im-Leben

Begin schooljaar 2006-2007 vroeg collega Koppejan via de community levensbeschouwing aan collegae om tips en ervaringen met betrekking tot de introductieles(sen) aan het begin van het schooljaar. Ze ontving een vracht aan ideeën.

Vandaar dat ze de volgende reactie naar de collegae kon mailen:

Beste mensen,

Ik heb werkelijk een mailbox vol aan suggesties ontvangen naar aanleiding van mijn vraag: "wie heeft er een leuk idee voor de introductieles?"

Ik heb de suggesties achter elkaar in een bijlage gevoegd voor degenen die interesse hebben.

Ik heb geen tijd om iedereen persoonlijk terug te mailen, maar dank aan iedereen die gemaild heeft en suggesties wilde geven!

Susannah Koppejan

Susannah heb ik verzocht de ideeën door te mogen geven aan de collegae, die LIA ontvangen, heb er een uniform geheel van gemaakt en het als pdf-bestand universeel toegankelijk gemaakt.

Wim Mathijssen

Nieuwe ideeën blijven uiteraard nog steeds welkom.

Introductielessen levensbeschouwing

1. Begin met de gewone les

Mijn tip is eigenlijk niet waar je om vraagt, maar ik hoop dat je er wat aan hebt:

A. Na even kennis gemaakt te hebben met de klassen zou ik meteen met het boek of de methode beginnen. Je maakt op die manier duidelijk hoe serieus je het vak neemt. Voor leuke, creatieve afwijkingen van de regel is later tijd genoeg.

B. Als je genoeg vertrouwen hebt, kun je de kennismaking ook uitbreiden. Leerlingen die makkelijk lijken te praten kun je een zware levensbeschouwelijke denkvraag voorleggen (bijv. Zijn gelovige mensen ook betere mensen? / Geloven moslims en christenen in dezelfde God? / Zijn er omstandigheden waarin je iemand mag doodmaken?). Misschien reageren anderen. Je krijgt op deze manier zicht op hun gespreksvaardigheid en intelligentie.

2. Gekke dingen raden

Mijn idee is om naast de "verplichte" zaken een kwartiertje in te ruimen voor een aparte vorm van kennismaken. Iedereen schrijft op een klein papiertje wat zij voor bijzonders/geks/ongelukkigs heeft gedaan (mag recent zijn, mag ook van 10 jaar geleden), bij voorkeur iets wat niet bekend is bij andere klasgenoten. Nadat de briefjes zijn verzameld worden er enkele voorgelezen, waarna per briefje geraden wordt wie de schrijver/ster is (dit wel van tevoren zeggen hoor!!!, tijdens mijn opleiding werd dat niet gedaan en hadden mensen ook heel erg persoonlijke dingen opgeschreven die ze achteraf toch liever niet op die manier bekend hadden willen maken). Als je leerlingen hun naam er op laat zetten heb je later thuis ook nog wat te lezen om een indruk te krijgen van je leerlingen. Een ander idee is om in de volgende lessen steeds een paar briefjes te gebruiken ter afsluiting, als 'beloning'. (Deze werkvorm staat met nog meer aardigs in een deeltje Energize! van 'Lionsquest'.

3. Ik ben de enige die....

Ook altijd interessant als je wat minder tijd hebt (dezelfde bron) is de werkvorm waarbij iemand gaat staan en zegt waar zij uniek in is: ik ben de enige die..., vul maar in: twee broers heeft, van metal houdt, meer dan xx zakgeld krijgt. (In een 'veilige' klas kunnen daar leuke dingen uit komen en wanneer het algemeen blijft, kan daar weer een mooi klassengesprek aan gekoppeld worden over b.v. respect, plezier, enz.) Wanneer dat niet zo is, dan gaan de betreffende leerlingen staan en wijst de leerling die het voorbeeld heeft gegeven uit de staande medeleerlingen een opvolger aan. Ik bijt meestal zelf de spits af, om de toon te zetten, met wat voorbeelden waarvan ik weet dat ik de enige ben (ouder is dan..., met een eigen auto...), om daarna over te gaan naar persoonlijker zaken zoals b.v. ?..bang is voor...?

4. Interviewen

Als leerlingen elkaar niet zo goed kennen omdat ze uit verschillende klassen komen kan je beginnen met ze elkaar en een iemand jou te laten interviewen waarbij ze ook enkele vragen over het thema moeten stellen waar het in het eerste hoofdstuk van de methode over gaat. Dan zou je de volgende week steeds drie tweetallen kunnen laten vertellen over hun interview, waarbij de leerlingen in de klas bijzondere feiten moeten opschrijven achter in hun schrift/werkboek; dat is ook leuk voor later en je hebt zelf dan ook wat gegevens van de leerlingen zelf. Je kan ook beginnen met jezelf uitgebreid voorstellen waarbij je de leerlingen in de gelegenheid stelt om vragen te beantwoorden m.n. waarom je dit vak bent gaan geven en waarom jij dit vak zo belangrijk vindt. Dit houdt wel een gevaar in omdat je je daarbij misschien ook kwetsbaar opstelt.

5. Een welkomsmat

Je kunt met een welkomsmat je les geven. Je legt de mat voor de lokaaldeur en vraagt of de leerlingen wat opgevallen is. Het gaat om de vraag wanneer en waar je je welkom voelt. Wat is daarvoor nodig? Wat heb je nodig om je welkom te voelen? Laat je zelf anderen voelen of ze wel of niet welkom zijn, wanneer en waarom? Het gaat over aandacht hebben voor elkaar, lichaamstaal, interesse, moeite doen voor elkaar, etc. Ik geef op een pabo les en gebruik deze les als studenten elkaar niet kennen, of als er groepjes uit verschillende klassen in een groep les krijgen. Je kunt ook nog de opdracht (via briefjes, net als met Sinterklaas) geven om iemand uit de groep een week lang (stiekem) het gevoel te geven welkom op school te zijn! De week erna kun je bespreken hoe dat was en wat het leukste was, zelf aandacht krijgen of geven. Het gaat erom dat duidelijk wordt welke sfeer je in de klas wilt!

6. Ik en mijn voorwerpen

Ik neem zelf altijd een paar voorwerpen mee. aan de hand van die voorwerpen stel ik me zelf voor. Voorwerpen die dus echt iets betekenen voor je of te maken hebben met je hobby's. Daarna zou je ze een diagram kunnen laten maken van de geloofsovertuigingen binnen hun klas. Of een lijst laten maken met wat je in het dagelijks leven tegen komt wat met godsdienst te maken heeft. (hoofddoek, kerktoren, begraafplaats, etc) Je kunt ook feesten die zij vieren in een woordveld zetten en afspreken wat jullie dit jaar gaan vieren in de klas. (versimpelde versie) Je kunt ook een korte film laten zien en er een kijkopdracht bij geven. (Kruidvat heeft een dvd serie met verhalen uit de bijbel. Ieder verhaal duurt slechts een half uur).

7. Uitgebreide vragenlijst

Ik denk dat ik mijn lessen godsdienst (ik geef les in België-Vlaanderen) alvast begin met een zéér uitgebreide vragenlijst met vragen die ze niet op school verwachten... (bijvoorbeeld wat is jouw grootste angst/ wat zou je nooit kunnen weggooien?) Ik vind het echt belangrijk dat we onze leerlingen in deze les écht leren kennen.

8. Twee lessen met enkele rondes

Laat de leerlingen in een gesloten kringen zitten (werk in grote klassen met een buiten- en binnenkring). Iedereen krijgt een leeg A4-tje (eventueel verschillende lichte kleuren). Het papier wordt over de breedte dubbelgevouwen.

Ronde 1: Karikatuur-tekenen

Op het voorblad tekent de leerlingen een karakatuur van de leerling links. Geef een beetje tekenles over karikaturen terwijl ze bezig zijn. Maak duidelijk dat opvallende uiterlijkheden en innerlijkheden (zoals hobby's, bijzondere gedragingen etc.) in één tekening samenkomen. Geef eventueel vooraf een paar voorbeelden van bekende Nederlanders (uitvergroten op A4, powerpoint, sheet; etc. zo laat je ook aan leerlingen zien dat je je best doet voor het lesgeven en het is natuurlijk didactisch verantwoord; je kan ook korte klassengesprekjes voeren over wat nu een goede tekening is en wat niet; of welke kwetsend zijn en welke niet en waar 'm dat nu in zit...).

Maak duidelijk aan leerlingen: de tekening mag geestig zijn, maar niet naargeestig of spottend. Dat is een belangrijke regel voor het gedrag in de les: respect voor elkaar!

Onder het portret wordt de naam geschreven van de persoon waar het om gaat. Als de tekeningen klaar zijn (10 min.) geeft iedereen het gevouwen blad (profielblad) door naar rechts.

Ronde 2: Profiel van jou volgens klasgenoten

Leg dan kort uit wat een profielvraag is en laat dan leerlingen zelf steeds profielvragen stellen. Van alles is mogelijk: lievelingseten; favoriete filmster; favoriete attractie in de Efteling; het ideale vervoersmiddel; toekomstige baan etc. Een leerling moet steeds de profielvraag beantwoorden voor de persoon waarvan hij het profielblad voor zich heeft en na ieder antwoord moet het blad worden doorgegeven naar rechts.

Laat niet de hardst roepende leerling aan het woord om een profielvraag te introduceren; laat leerlingen een vinger opsteken en zorg ervoor dat jij degene bent die leerlingen aan het woord laat (leerlingen zullen enthousiast zijn). Laat ook een leerlingen alle profielvragen opschrijven en nummer alle vragen duidelijk. Leerlingen schrijven alleen het nummer van de vraag en het antwoord op: bijv. 5. De python. Zij doen dit aan de binnenzijde, op blz. 2 (blz. 1 is de achterkant van de tekening).

Afsluiting

Meestal is er ruimte voor ongeveer 10 tot 13 vragen. Na de laatste vraag moeten de leerlingen het profiel geven aan de bijbehorende persoon. Het kan ook zijn dat je bijvoorbeeld een klas van 20 lln hebt en twee cirkels van 10 personen. Dan heeft iedereen na 10 vragen het profiel van zichzelf voor zich.

Huiswerk:

Iedere leerling beantwoord thuis zelf de profielvragen en vult de profielvragen aan tot ongeveer een lijst van twintig profielvragen. Deze vragen worden uitgewerkt in het schift of op de computer; maar moeten in ieder geval bewaard worden en meegenomen naar de volgende les.

Les 2:

Leerlingen hebben elkaar en zichzelf wat beter leren kennen door de vorige oefening. Bedenk van te voren wat uzelf als belangrijkste doel van deze opdracht acht. Vraag aan leerlingen of zij het doel hiervan kunnen raden. Laat leerlingen ook de vraag beantwoorden of dit een belangrijk doel is en wat je eraan hebt/ mee kunt doen als hiermee hebt geoefend.

Communiceer de hoofddoelen van het vak levensbeschouwing met de leerlingen (bijvoorbeeld: zelf leren omgaan met de levensvragen en levensantwoorden van jezelf en die van anderen). Geef een korte instructie (max. 10 min.) over wat een levensvraag is en geef voorbeelden van levensvragen die gaan over de eigen identiteit (voorbeelden: wie ben ik uiteindelijk? ben ik hetzelfde als hoe andere mensen mij zien? ben ik de dingen die ik doe? wat maakt een mens tot een mens? ben ik anders dan anderen? ben ik mijn uiterlijk? heb ik een ziel?)

9. Paspoort invullen

Je kunt leerlingen een paspoort laten invullen (uit methode standpunt, deel 1) met daarin allerlei dingen die ze belangrijk vinden (vergelijkbaar met vriendenboekjes zoals die op de basisschool circuleren). Als er al lijsten zijn met pasfotoos van je leerlingen kun je die uit knippen en erbij laten plakken. Als je de paspoorten de eerste weken zelf bewaart kun je af en toe nog eens terug kijken. Later in het jaar geef ze ze uiteraard terug en kunnen ze in een schrift worden ingeplakt.

10. Werken met 50 kennismakingsvragen

Om zowel de namen van de leerlingen als wat meer van henzelf te leren kennen, begin ik met een klasplaattegrond, zodat ik een overzicht heb. Vervolgens vraag ik hen een papier te nemen en spontaan antwoord te geven op een van de vragen die ik stel. Per vraag laat ik zes à zeven leerlingen hun antwoord geven, waarna ik doorga naar de volgende vraag. Door kris kras door de klas te gaan krijg ik na een les een aardig idee van de namen en heb ik enkele aandachtspunten opgepakt, waarmee de leerling voor mij meer individu wordt.

11. Informatie over de eerste lessen

Op de volgende webpagina's staan enkele (Engelse) artikelen van iemand die iets over de eerste lessen vertelt. Kijk zelf maar: <http://www.uitgeverijwvdoever.nl/di/leraar.html> endi/begin1.html endi/begin2.html

12. Beginnen met een collage

Omdat wij van mening zijn in de sectie dat levensbeschouwing vooral bezig te zijn met de vraag 'wie ben ik?', hebben we in de onderbouw de volgende opdracht in het begin, al dan niet in combinatie met de kennismakingsvragen. De eerste les: maak een collage onder de titel 'wie ben ik?'. Door het goed uit te leggen, is het mogelijk om boven het plakwerk van een computer, make-upspullen en een gameboy uit te komen. De tweede les: we hangen alle collages in de klas op. Onder het collage leggen we een A4 vel en iedereen loopt langs de opgehangen collages. Bij ieder collage noteert iedereen een serieuze vraag n.a.v. hetgeen op het collage te zien is. De maker van het collage neemt aan het eind van de les de vragen mee, kiest er vijf uit en werkt die voor zichzelf en de docent uit en levert de uitwerking in. Het is een prettige opdracht voor de leerlingen en levert de docent best veel info over de individuele leerlingen op. Als er eventueel in de tweede les nog ruimte over is, vraag ik enkele vrijwilligers om hun collage voor de klas te bespreken en op vragen van leerlingen en docent te antwoorden.

13. Schrijf een opstel

Ik ben alleen voor de klas gaan staan. Heb duidelijk verteld wie ik was en wat ik wilde. Heb mijn geschiedenis verteld en ze dingen laten vragen, maar ook dingen geheimzinnig gehouden. Tot slot schreven ze een opstel. Mijn vraag was waar ze wilden zijn als ze mijn leeftijd hadden. Alles mocht. Rijk, arm, kinderen, vrijgezel etc. Ik kreeg prachtige verhalen en leerde in één les wie ik voor me had. De verhalen heb ik nog.

14. Kom maar met onderwerpen

Ik doe het meestal zo: ik stel mezelf voor, vertel iets over mezelf en vraag of ze nog iets van mij willen weten. Dan vertel ik wat we het komende jaar gaan doen, hoe ik de cijfers vergaar, en dat ze altijd een onderwerp aan kunnen snijden waar ze het over willen hebben buiten het boek om. Als dat onderwerp belangrijk/interessant genoeg is om in de hele klas te bespreken dan leg ik daar het boek graag voor opzij. Dan deel ik blaadjes uit en vraag ze iets over zichzelf op te schrijven, maakt niet uit wat. Daarnaast vraag ik ze ook op te schrijven welk geloof ze hebben, en dat het makkelijk is als dat geloof een naam heeft, maar dat dat niet hoeft. Ze kunnen ook geloven in liefde of vriendschap. Ik leg ze uit dat het niet mijn bedoeling is om ze te bekeren of dat ik ze zal afrekenen op hun geloof, maar dat het nu eenmaal een godsdienstles is (zo heet het op mijn school, maar wat ik geef is levensbeschouwing) en dat ik het makkelijk vind om te weten hoe de leerlingen er in staan voor mijn vervollessen. daarnaast vraag ik ze onderwerpen op te schrijven (voor zever ze daar al een idee van hebben) waar ze het over willen hebben dit jaar. Het afgelopen jaar heb ik voor de 2e klassen deze onderwerpen gebruikt voor een

keuzewerkstuk in de mediatheek op het eind van het jaar toen er een paar lessen overbleven. Dat werkte prima en de leerlingen vonden het leuk om te doen. De 2e les kom ik altijd even terug op de onderwerpen die genoemd zijn (anoniem) en we praten er even kort over of ik het in een les kan bespreken, of soms vraag ik verduidelijking.

15. Zin met zin bedenken

Ik denk eraan om ze een zin te laten bedenken, waar in het woord zin, zinvol, zinloos, onzin of zo in voor komt. Ze mogen er niet te veel over nadenken, en het mag overal over gaan.

16. Gewoon beginnen

kijkend naar m'n eigen school zou ik goed de namen doornemen en dan meteen starten met het boek dat we voor levensbeschouwing gebruiken, daarmee sluit ik aan bij wat ze op school gewend zijn. Maar misschien ga je op een school werken waar het er wat minder traditioneel aan toe gaat, dan zou een eigen introductieles wel kunnen, voor de derde klassen denk ik dan aan een speciale les rond de geplande aanslag met vliegtuigen in Londen en de islam (hoe het nu zit of eigenlijk niet zit met terrorisme en islamitisch geloof) en voor de tweede klassen een les rond levensovertuiging en uiterlijk. Concreet materiaal voor lessen heb ik niet, maar misschien kun je iets met deze onderwerpen.

17. Wat is waar?

Een kennismakingsspelletje (dat ik wel eens doe of gedaan heb) is de volgende:

Ik vertel drie (bijzondere) dingen over me zelf met een stalen gezicht en vertel er bij dat ik één van die drie dingen helemaal verzonnen is. Leerlingen moeten raden welke.

Daarna moeten ze zelf op een A-4 tje ook drie dingen opschrijven elk met twee waarheden en één leugen. Die A-4tjes worden verzameld. Er worden er willekeurig exemplaren uit een stapel getrokken en deze worden voorgelezen. De klas mag gokken (stemmen) welke gelogen is. De verhaaltjes zijn aanleiding tot vragen en uitleg Zo leer je elkaar beter kennen.

Daarna kun je de leerlingen vragen wat ze voor ervaringen met het vak hebben, wat voor verwachtingen ze hebben, waar het het komende schooljaar over gaat enz

18. Vertellen over de naamgever van de school

Afgelopen jaar was ik op het Laurenscollege in Rotterdam begonnen.

Als introductie heb ik het verhaal van Sint Laurens vanuit het perspectief van de keizer vertelt. Daarnaast ook wat andere kleine weetjes m.b.t. Laurens en Rotterdam (kathedraal, bisdom, vallende sterren, zijn laurentiustranen e.d.)

De tweede helft van de tijd heb ik besteed aan onderlinge kennismaking. Het waren nieuw samengestelde klassen. Ze moesten dan zonder een woord te spreken, op lengte gaan staan, op haarkleur, op oogkleur (dat werd al wat spannender) Daarna wat hun favoriete eten, muziek e.d. was. Dit laatste dus wel met woorden.

19. Voorbeelden op internet

Kijk even op mijn site www.huvo-gvj.nl Deze lessen kun je moeilijker maken.

20. Wees oprecht nieuwsgierig

Een simpel advies van een hele ouwe rot in het vak: wees 'oprecht' nieuwsgierig naar wat je kinderen hebben in te brengen! zij kunnen je vaak meer dingen aanreiken dan jij thuis in je studeerkamer kunt verzinnen!

Zelf begin ik altijd met 'de vakantie': zijn er kerken/kloosters bezocht? moskeeen/heilige

plaatsen? waar en wat vond je van de sfeer etc.

en (en dat mag je nooit vergeten!): ik vind zo'n eerste week met allemaal nieuwe kinderen, nieuwe klassensamenstelling etc. nog steeds heel spannend (ik heb nog steeds plankenkoorts!)...gewoon ter sprake brengen... (en dan sta ik al 28 jaar voor de klas!!)...voor hen is het vaak nog veel spannender (al zullen velen dat niet toegeven)... en natuurlijk wil jij (en dat willen zij vaak ook!) dat het een heel leuk, gezellig en leerzaam (maar vooral 'open' jaar) wordt!

21. Brief aan mij schrijven

volgens mij is de kennismaking heel belangrijk. ik stel me altijd uitgebreid voor aan nieuwe kinderen en dan laat ik ze een brief naar mij schrijven waarin ze zichzelf aan mij voorstellen. Dit bewaar ik dan als document in een mapje. Komt in de loop van het jaar nog goed van pas. 'Reach before you teach'. is een van de belangrijkste regels om goed onderwijs te kunnen geven. Naast 'ken je grenzen'...

22. Dynamisch aan de slag

introdactie door mijn werkbegeleider leerde mij dat het dynamisch moet zijn. Hij legde uit hoe het programma het komende jaar eruit zou zien, gelardeerd met allerlei wetenswaardigheden betreffende het onderwerp, maar ook omtrent studeren in het algemeen. Hij gaf meteen ook ongemerkt zijn regels en grenzen aan. Hij verbond daarbij ook de info met de andere vakken. Hij noemde alle namen op en van veel leerlingen kon hij bijzonderheden over hun voor- of achternaam vertellen en maakte het tot een smeug verhaal. Ondertussen liet hij de leerlingen zelf de klasindeling op papier zetten; met het dringende verzoek zo te blijven zitten!!!

23. Terughoudend zijn

De leerlingen zitten reeds een of twee jaar bij elkaar, dus dan zou ik terughoudend zijn met bijvoorbeeld namenspelletjes, maar een werkvorm waarin ze aangeven wat zij verstaan onder levensbeschouwing en wat zij van de lessen verwachten, zet henzelf aan het werk.

24. Associëren met levensbeschouwing

Een A4tje met het woord levensbeschouwing erop, waarom heen zij hun eigen associaties neerzetten, daarna bespreken in groepjes van vier bijvoorbeeld en daarop de woorden verzamelen in de grote groep (op het bord).

25. Kaart laten uitzoeken

Kaarten of foto's neerleggen en leerlingen een kaart laten uitzoeken, die henzelf beschrijft. Dit bespreken in groepjes van twee, waarna de een de ander in de grote groep voorstelt. Of een kaart zoeken die weergeeft hoe ze tegen het schooljaar aankijken.

26. Mijn suggestie voor havo 2 en 3:

gewoon beginnen met het boek. Benieuwd welke methode je gebruikt. Meestal leg ik aan het begin v. h. jaar het verschil nog eens uit tussen godsdienst en levensbeschouwing!

Ik zie er weer naar uit om voor het 27e jaar aan de slag te gaan.!

NB:

Het belangrijkste is dat je een goede relatie met jouw klassen opbouwt. Dan zijn ze bereid om echt iets voor het vak te leren/te doen

27. Werken aan een persoonlijk opstel

De eerste les(sen), ik weet niet of je er één of twee per week hebt in deze klassen, doe ik het meestal rustig aan.

Eerst begin ik met mezelf voor te stellen, en daarna geef ik aan dat ik de leerlingen ook graag beter wil leren kennen. Tijdens de lessen levensbeschouwing komen vaak heel persoonlijke dingen naar voren. Daarom laat ik ze tijdens de eerste les werken aan een persoonlijk opstel. Hierin kan je vragen verwerken: wat verwacht je dit jaar van het vak levensbeschouwing, hobby's, sporten, levensovertuiging, gezinssamenstelling, wat vind je leuk op school, waar heb je een hekel aan, enz ... Deze opstellen neem ik mee naar huis, noteer bijzondere dingen die erin naar voren komen. Je zal verbaasd zijn hoe persoonlijk ze zijn. Maar ze vinden het ook heel fijn als je die dingen onthoudt!

Probeer de leerlingen wel duidelijk te maken dat het een verhaal moet worden, anders krijg je alleen antwoorden op vragen en zijn ze zo klaar. Geef daarbij ook de lengte aan wat je minimaal wilt hebben. Leerlingen zijn heel bijdehand en schrijven vooraf de nummering op het blad, dus als je zegt 20 regels dan krijg je er ook twintig.

Ik weet niet of je met mappen of schriften gaat werken, maar een eerste les is het zeker leuk om wat te knutselen. Een leuke voorkant voor een snelhechter. Je hebt dan ook tijd om rustig de plattegrond over te nemen. En daarnaast kan je ook met de groepjes een gesprekje aangaan, je leert dan ook heel snel de namen. Zelf heb ik altijd wat moeite met kennismakingsspelletjes. Die krijgen ze al zoveel. Wanneer er foto's beschikbaar zijn (bij mij hangen ze de eerste weken in de toilet) kan ik lekker op mijn gemak (heel dubbel) oefenen. De namen van de grootste schoffies ken je zo. Dat bleek bij mij vier jaar geleden (toen ik net begon) een grote valkuil. Kende op het eind van het jaar nog steeds alleen maar deze namen. Heel vervelend voor de andere leerlingen.

28. Kinderen vinden betekenis van hun naam leuk

Omdat ik maar 1 uur per week lesgeef ga ik in mijn eerste les toch ook wel in op de inhoud en opbouw van mijn lessen. Ik vertel hen allereerst wie ik ben en wat ik voor een achtergrond heb. Dat is dan gelijk duidelijk voor iedereen. Ik geef ook mijn e-mailadres door. Ik heb een plattegrond gemaakt van de zitplaatsen in het lokaal waar ze les krijgen. Ze moeten dan hun naam zeggen en waar ze vandaan komen (ik geef les op een regionale school). De namen schrijf ik op de plattegrond. Om hun naam goed in mijn geheugen te stampen heb ik een namenboekje bij me met betekenissen van namen. Zo kom je al gelijk op ons vakgebied... naam, betekenis, doopnaam, relaties enz.

Dit wordt mijn 4e jaar. Ik merk dat leerlingen het heel leuk vinden om de betekenis van hun naam te kennen. Meestal vraag ik ook nog naar familieverbanden (zusjes/broertjes/ouders op school) Het kost veel tijd en soms stop ik halverwege de les met het namenboekje en doe ik de volgende lessen de volgende leerlingen.

29. Een koffer met spullen

Als auteur van de methode Antenne voor het VMBO hebben wij een hoofdstuk gemaakt waarin leerlingen zichzelf (levensbeschouwelijk) voorstellen aan de klas. Dat is het eerste hoofdstuk in deel 1 voor de eerste klassers. Al is de methode geschreven voor het VMBO, dit onderdeel kan ook heel goed als introductie op de havo en het vwo.

Daarin speelt een het meenemen van een koffer met spulletjes waar je zeer aan gehecht bent een grote rol.

Leerlingen pakken voor de klas in een presentatie die koffer uit en vertellen daarbij waarom deze spulletjes voor hen zo belangrijk zijn. Jij zou zelf in een apart koffertje of gewoon in je

schooltas ook een aantal voorwerpen kunnen meenemen. Laat ze aan de klas zien en vertel erbij waarom deze dingen voor jou belangrijk zijn. Als je dat goed doet hebben de leerlingen ook een beetje het idee hoe je levensbeschouwelijk in elkaar zit. Dan is het voorstellen van jezelf niet zomaar een verplicht nummertje, maar heeft het ook duidelijk levensbeschouwelijk aspecten. Misschien kun je de leerlingen uitnodigen voor de volgende les ook iets mee te nemen waar ze aan gehecht zijn. Dan vertellen zij iets van wat zij levensbeschouwelijk belangrijk vinden.